

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/18-09/180
URBROJ: 517-03-1-3-2-19-10
Zagreb, 23. siječnja 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), a u vezi sa člankom 71. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13 i 15/18) i odredbe članka 5. stavka 3. i članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Petra Hektorovića 2, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat – istražna bušotina Berak-1 (Brk-1) s radnim prostorom za smještaj bušačkog postrojenja na Istražnom prostoru ugljikovodika „SA-10“, Općina Tompojevci, Vukovarsko-srijemska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravani zahvat – istražna bušotina Berak-1 (Brk-1) s radnim prostorom za smještaj bušačkog postrojenja na Istražnom prostoru ugljikovodika „SA-10“, Općina Tompojevci, Vukovarsko-srijemska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Petra Hektorovića 2, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Petra Hektorovića 2, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**

Obrazloženje

Nositelj zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Petra Hektorovića 2, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17, u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 26. studenoga 2018. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražne bušotine Berak-1 (Brk-1) s radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na Istražnom prostoru ugljikovodika „SA-10“, Općina Tompojevci, Vukovarsko-srijemska županija. Uz zahtjev priložen je Elaborat zaštite okoliša koji je u rujnu 2018. godine izradio, a u studenom 2018. godine dopunio ovlaštenik Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/40; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-6 od 21. studenog 2017. godine). Voditeljica izrade Elaborata je prof. dr. sc. Nediljka Gaurina-Međimurec.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 10.12. *Istražne i druge duboke bušotine izuzev bušotina koje služe za ispitivanje stabilnosti tla/geotehničke istražne bušotine* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13 i 15/18) utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izraditi istražnu bušotinu Berak-1 (Brk-1) s radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na Istražnom prostoru ugljikovodika „SA-10“ u Općina Tompojevci, Vukovarsko-srijemska županija.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 14. prosinca 2018. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/18-09/180; URBROJ: 517-03-1-3-2-18-2 od 10. prosinca 2018. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Površina bušotinskog radnog prostora bušotine iznosi 150 m x 100 m. Obuhvat paniranog zahvata u potpunosti se nalazi unutar postojećeg bušotinskog radnog prostora bušotine SA-10. Radni prostor Bušotine Brk-1 planira se izraditi od nasipa kamenog materijala (tucanika) koji se zbija do propisanog modula zbijenosti i na njemu odgovarajući armirano-betonski temelji za smještaj objekata i opreme, koji su neophodni za nesmetano odvijanje procesa izrade bušotine. Na lokaciji bušotine izradit će se građevinski objekti, na bušotinskom radnom prostoru, u funkciji izrade bušotine i to: ušće bušotine, temelji postrojenja, "sand-trap"- betonski bazen za izdvajanje krutih čestica iz isplake, privremena deponija za nabušeni materijal, jama za ispitivanje bušotine (baklja), prostor za smještaj spremnika goriva, piezometri i sabirna jama zapremine 5 m³ za potrebe prikupljanja otpadnih voda iz kontejnera za smještaj i rad djelatnika.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/18-09/180; URBROJ: 517-03-1-3-2-18-3 od 28. studenoga 2018. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode, Upravi za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja, Upravi vodnoga

gospodarstva i zaštite mora i Sektoru za održivo gospodarenje otpadom Ministarstva, Službi za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije i Općini Tompojevci.

Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/18-02/262; URBROJ: 2196/1-14-01-18-2 od 11. siječnja 2019. godine) da se uz pridržavanje propisanih mjera zahvat neće imati negativni utjecaj na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/18-59/452; URBROJ: 517-05-2-2-19-3 od 17. siječnja 2019. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Općina Tompojevci dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/18-03/01; URBROJ: 2196/07-18-1 od 31. prosinca 2018. godine) prema kojem za planirani zahvat nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/18-05/158; URBROJ: 517-07-1-18-2 od 2. siječnja 2019. godine) da za predmetni zahvat s vodnogospodarskog stajališta nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/18-02/482; URBROJ: 517-04-2-18-2 od 28. prosinca 2018. godine) u kojem se navodi da za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Sektor za održivo gospodarenje otpadom Ministarstva dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/18-02/481; URBROJ: 517-04-2-2-19-2 od 21. siječnja 2019. godine) u kojem se navodi da za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Cijeli tehnološki sustav tijekom bušenja i opremanja bušotine bit će pod nadzorom i u normalnim okolnostima neće postojati mogućnost onečišćenja okoliša. Do onečišćenja okoliša moći će doći isključivo u slučaju akcidenta uzrokovanog erupcijom slojnog fluida iz bušotine, havarijom postrojenja ili opreme te ljudskim faktorom. Za pristup budućem bušotinskom radnom prostoru koristit će se postojeći zemljani poljski put na k.č. 1245, k.o. Berak koji će biti poboljšana, odnosno dodatno uređen navozom kamenog materijala odgovarajuće granulacije. Isti je spojen s lokalnom cestom LC Orolička ulica, te dalje sa županijskom cestom ŽC Vinkovci – Vukovar (D57) u Berku. Pristupni put do BRP-a dugačak je 40 m i širok 5 m. Sve vode koje se tijekom bušenja razliju po bušotinskom radnom prostoru, sustavom odvodnih betonskih kanala će se skupljati u betonskom bazenu za izdvajanje čvrstih čestica iz isplake, te će se iz njega odvoditi u isplaćnu jamu koja će se, nakon završetka bušenja, sanirati u skladu s Projektom izrade istražne bušotine Berak-1 (Brk-1) i planom sanacije istražne bušotine. U tijeku izrade bušotine, kontinuirano se odvaja kruta od tekuće faze iskorištene isplake odbačene u isplaćnu jamu. Naime, po završetku korištenja određene količine ili određenog tipa isplake, ista se odbacuje u vodonepropusnu isplaćnu jamu koja će se izraditi u sklopu radnoga prostora bušotine. Pročišćena tekuća faza iskorištene isplake predat će se ovlaštenom sakupljaču i odvoziti s lokacije bušotine, a kruta faza će se solidificirati i odlagati na prethodno pripremljenoj vodonepropusnoj podlozi (PEHD folija). Prije početka bilo kakvih radova ovlaštena osoba provest će uzorkovanje i analizu tla radi utvrđivanja trenutnog stanja kvalitete tla. Uzorkovanje i analiza tla bit će ponovljeni nakon provedene sanacije i trajnog napuštanja istražne bušotine u slučaju njene negativnosti. Ukoliko se utvrdi negativan utjecaj planiranog zahvata na tlo isto će se sanirati sukladno propisima. Negativni utjecaji na površinske i podzemne vode tijekom građevinskih radova i izrade bušotine vezani su uz razlijevanje otpadnih voda po površini bušotinskog radnog prostora ili uslijed migracije slojnih fluida prema površini. Međutim, takvi utjecaji bit će zanemarivi, jer će se već u fazi planiranja projekta uzeti u obzir preventivne mjere i

ugraditi u rudarski projekt. Prije početka izrade kanala bušotine izradit će se najmanje dva piezometra, plitke kontrolne bušotine, radi uzimanja uzoraka podzemne vode. Uzorci će se uzimati prije i nakon završetka izrade bušotine te jednom tijekom izrade bušotine. Uzorkovanje i analize će provoditi ovlaštena osoba. Nakon završetka svih radova na sanaciji bušotinskog radnog prostora (radi napuštanja bušotine ili radi smanjenja površine bušotinskog radnog prostora na površinu dostatnu za postavljanje površinske opreme za privođenje bušotine eksploataciji) uzet će se uzorci vode, te još jednom nakon šest mjeseci. Ako se usporedbom rezultata analiza vode utvrdi da nema promjena, neće se provoditi daljnje analize vode. Dijelovi radne površine bušotinskog radnog prostora izvest će se na nepropusnoj podlozi. Rad bušačeg postrojenja organizirat će se na način da ne dođe do onečišćenja površinskih ili podzemnih voda. Sve vode s bušotinskog radnog prostora (oborinske i druge vode eventualno onečišćene uljima, mastima i/ili drugim ugljikovodicima) odvodit će se sustavom odvodnih nepropusnih kanala u nepropusni bazen za izdvajanje čvrstih čestica iz isplake te iz njega u isplačnu jamu koja će se izvesti kao potpuno nepropusna i dovoljne zapremine da se onemogući prelijevanje. Ako se u bušotini pojave tekući ugljikovodici ili voda povišene mineralizacije i temperature u odnosu na maksimalno dozvoljene koncentracije za pitku vodu, spriječit će se njihovo izlijevanje na okolni teren. Sanitarne otpadne vode iz kontejnera za smještaj i rad djelatnika tijekom bušenja skupljat će se u nepropusnoj sabirnoj jami koju će prazniti ovlaštena osoba. Pri bušenju će se koristiti bentonitna suspenzija/isplaka na bazi vode bez aditiva štetnih za vodu. Uvodnu kolonu zaštitnih cijevi ugradit će se do dubine 450 m i cementirati od dna do površine čime će biti onemogućeno onečišćenje eventualno probušenog vodonosnika. Komunikacija fluida s okolišem duž kanala bušotine spriječit će se podzemnim opremanjem bušotine, a na površini sigurnosnim sustavom bušotine. Hermetičnost sustava ispitat će se za vrijeme remonta bušotinske opreme kontrolom tlaka na ušću bušotine. Po završetku radova bušotinski radni prostor i isplačna jama će se sanirati, a teren dovesti u stanje blisko onome prije početka građenja. Tehnološku vodu (pročišćena tekuća faza) nastalu tijekom izrade bušotine Berak-1 odvest će cisternama s lokacije bušotine ovlaštena osoba. Sukladno svemu navedenom, ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na podzemne i površinske vode niti pogoršanje stanja površinskih i podzemnih vodnih tijela. Tijekom građenja zahvata očekuju se negativni utjecaji na kvalitetu zraka zbog emisija ispušnih plinova uslijed rada motora građevinskih strojeva i bušačeg postrojenja, što će rezultirati povećanim emisijama onečišćujućih tvari i lebdećih čestica. Tijekom rudarskih radova u bušotini Brk-1, a radi ispitivanja bušotine na dotok, bit će instalirana baklja koja služi za kratkotrajno spaljivanje slojnog fluida (nafte/plina). Ove emisije nisu značajne s aspekta utjecaja na kvalitetu zraka budući da su količine male. Prema programu radova, ispitivanje bušotine Berak-1 na dotok (DST) nije predviđeno. Do značajnijih emisija ugljikovodika može doći jedino u slučaju akcidenta (erupcija) i tada je potrebno postupiti u skladu s propisima koji reguliraju akcidentne situacije. Vjerojatnost takvog događaja je mala zbog primarne i sekundarne kontrole tlaka u bušotini. No, navedeni utjecaji bit će kratkotrajni i prostorno ograničeni. Ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na klimatske promjene, kao ni negativan utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat. Tijekom građenja planiranog zahvata očekuje se povećanje razina buke u prostoru uslijed rada građevinskih strojeva. Međutim, radi se o utjecaju privremenog karaktera i prostorno vezanom na uže područje oko lokacije zahvata. Sredstva rada koja su predviđena za rad na bušačem postrojenju odabrat će se i konstrukcijski izvesti na način da buka na granici bušotinskog radnog prostora ne prelazi dopuštene razine zone s kojom graniči. S obzirom na to da se rub bušotinskog radnog prostora planirane bušotine Berak-1 nalazi na zračnoj udaljenosti od oko 0,9 km od najbližih stambenih objekata negativan utjecaj buke na okolno stanovništvo se ne očekuje. Sa svim vrstama otpada koje će nastajati na lokaciji postupat će se sukladno propisima i time utjecaj od opterećenja istim svesti na najmanju moguću mjeru. Tijekom izgradnje predmetnog zahvata doći će do privremenog negativnog utjecaja na vizualnu kakvoću krajobraza uslijed prisutnosti bušačeg postrojenja, građevinskih strojeva i mehanizacije, materijala i pomoćne opreme. Međutim, s obzirom na to da će bušaće postrojenje na lokaciji biti prisutno relativno kratko vrijeme,

ovaj utjecaj smatra se zanemarivim. Lokacija na kojoj se planira predmetni zahvat nije pojedinačno kulturno dobro niti se nalazi na zaštićenom području. Ukoliko će rezultati istraživanja pokazati da je bušotina negativna ona će se na siguran način napustiti, što podrazumijeva sljedeće: postaviti će se cementni čepovi na odgovarajućim dubinama radi odvajanja slojeva, demontirat će se bušotinska glava i erupcijski uređaj, odrezat će se zaštitne cijevi na 1,5 metara ispod razine okolnog zemljišta i na njih zavariti pokrovna ploča. Ušće bušotine, odnosno okna, radni prostor (bušotinski krug) i temelji postrojenja trajno će se sanirati, a zemljište agrotehničkim mjerama dovesti u stanje blisko prvobitnom. Planirani zahvat ne nalazi se unutar područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode te se temeljem Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13 i 105/15) nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliža područja ekološke mreže su Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) „HR2001088 Mala Dubrava na udaljenosti od oko 10,7 km južno i jugozapadno od lokacije zahvata i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) „HR1000006 Spačvanski bazen“ na udaljenosti od oko 10,7 km jugozapadno od lokacije planiranog zahvata. Uzimajući u obzir da se predmetni zahvat planira na poljoprivrednoj površini koja je pod antropogenim utjecajem, mali doseg mogućih utjecaja te smještaj zahvata izvan područja ekološke mreže, prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti. Nekontrolirani događaji koji se mogu dogoditi tijekom procesa bušenja su erupcija odnosno nekontrolirani tok plina, nafte ili drugih bušotinskih fluida iz bušotine u atmosferu i havarija postrojenja ili opreme. Samo u slučaju nekontroliranih događaja odnosno gubitka i primarne i sekundarne kontrole tlaka može doći do nekontroliranog izbacivanje slojnih fluida na površinu (erupcija) i negativnog utjecaja na sastavnice okoliša. Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša, prirode i posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i 27. stavku 1. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg Ante

Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17 i 129/17).

DOSTAVITI:

- Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Petra Hektorovića 2, Zagreb (R!, s povratnicom!)